

tuin mee bedoelt, hier weinig te zien. Maar omstreks 1620 was dit anders. Toen stond daar dicht bij een groot aanzienlijk gebouw, zooals er naar de afbeelding te oordeelen, thans geen in heel Rhenen te vinden is.

In dat gebouw moesten we zijn. Want het herbergt thans den jongen koning Frederik van Bohemen, zijn gemalin Elisabeth en hun hofhouding. Zoo wordt de naam begrijpelijk, die de plaats blijft dragen tot op onze tijd toe. Hoe waren ze daar gekomen? zal menigen misshien met verwondering vragen. Wat dreef hen van zoover naar Nederland en naar zulk een afgelegen plek?

Het antwoord hierop krijgen we, door eens te zien, wat er in den laatste tijd was gebeurd. Uit de woorden, die koning Frederik tot jonker Otto sprak, konden we reeds opmaken, hoe de vorst zelf betwijfelde of zijn verblijf op het slot Rothenfels aan de Waldnaab wel van langen duur zou zijn. En dat niet ten onrechte. Want nauwelijks had men er een paar dagen vertoefd, toen uit Boheme zeer ernstige, onrustende tijdingen kwamen. Tilly was met zijn zegenvervend leger voortgetrokken, Praag was door hem bezet, en heel het land lag voor hem open. Maar nog meer. Blijkbaar waren zowel de keizer als de vorst van Beieren, van plan, den oorlog naar de Palts over te brengen, wel wetend dat zij daarbij op den steun der Spanjaarden, met Oostenrijk bevriend, konden rekenen.

Koning Frederik begreep, dat elk oogenblik een inval der Keizerlijk-Beierse troepen in zijn keurvorstendom was te verwachten en hij zelf groot gevaar liep daarbij gevangen in des vijands handen te geraken. Wat te doen? Benijdenswaard was de toestand van den Winterkoning zeker niet. Zijn trouwe vrienden waren verstrooid of ver weg. Zoo spoedig een nieuw leger op de been te brengen, was onmogelijk, te meer wijl voor het oogenblik de vorsten der Protestantsche Unie hem alleen lieten staan, denkelijk wijl zij niet inzagden welk gevaar ook voor Duitschland, althans voor hun zaak en voor een hunner dreigde. Wellicht kwam er ook afgunst bij op den jongen Frederik, die in zoo korten tijd, tot zoo hoogen rang was gestegen. Dat hij, als beaalt Gereformeerde, van de Lutherse Staten weinig had te hopen, zagen we reeds.

Daarbij was hij nu van allen kant van machtige vijanden omringd, die ook zijn landen aan de Rijn bedreigden. Was 't wonder dat Frederik al spoedig begreep, hoe voor het oogenblik zijn heil alleen lag in de vlucht? En dan hoe eer hoe beter, vóór hem de weg werd afgesneden.

Zoo werd dan in allerijl weer opgebroken en nu ging het naar het Noorden, waar minder gevaar dreigde. Intusschen was het gerucht van wat in Bohemen had plaats gevonden ook doorgedrongen tot den Nederlanden. Scherp werd hier op alles daargeloopt. Want het volgende jaar, 1621, zou het Twealfjig Bestaan eindigen en de oorlog opnieuw beginnen. Spanje en Oostenrijk, gelijk we reeds zagen, saam verbonden, zouden tegelijk in de Nederlanden als in Duitschland trachten het verlorene te herwinen, hun macht uit te breiden, het pausdom te doen zegenen, en de macht der Protestanten, der Gereformeerden allereerst, te breken. De republiek ging een benardere tijd te gemoet.

Nu was Prins Maurits, onze toenmalige stadhouder, een oom van koning Frederik, wiens moeder, Juliana, een dochter was van Prins Willem I, die dus koning Frederiks grootvader was.

De oom besloot den neef ter hulp te komen, en bood hem een schuilplaats aan in de Nederlanden, het toevluchtsoord van zoo vele ballingen. Met grooten dank werd dit voorstel aanvaard. In Duitschland zou het toch een voortdurend reizen en trekken zijn geweest. In Nederland kon men rustig en veilig betere tijden afwachten. Of koning Frederik Rhenen uit vrije beweging tot woonplaats verkoos, dan wel dat hem door de Staten een geschikt verblijf werd aangeboden, is minder duidelijk. Wellicht trok hem de ligging der plaats, die met haar omstreken op meer dan 6000 punt gelijkt op wat men in Duitschland ziet, hem aan, meer althans dan het eenontig vlakke der weiden van Holland. Dat koning Frederik na den dwazen stap door hem gedaan, en de treurige gevolgen, niet veel lust zal gevoeld hebben, in Den Haag te midden van edelen, gezanten en grooten te verschijnen, laat zich best begrijpen.

HOOGENBIJK.

Gereformeerde Gezindheid.

Gereformeerde Kerken.

BEROEPEN: Krijpe, G. M. van Rennes, te Dussen (N.-Br.). — Oosterse, H. Hasper Jr., cand. te Amsterdam. — Gamen, G. H. de Jonge, te Schiedamschen. — Nieuw Dordrecht, J. Sybrandy, te Krabbendijke.

AANGENOMEN: Breukelen (2e beroep), R. v. d. Kamp, te Slidrecht.

BEDANKT: Tholen, G. M. van Rennes, te Dussen.

St. Pancras. Zondag 11. deed de cand. P. Ch. van der Vliet zijn intrede in de gemeenten St. Pancras en Heer-Hugowaard, na bevestigd te zijn 's morgens door Da. B. van Schelven van Amsterdam. Tekst I Cor. 4: 1-4.

Aan de handoplegging nam mede deel Da. J. W. van den Bosch van Noord-Scharwoude, die 's middags den jongen leeraar toesprak. Intree tekst II Cor. 4: 5-7. Toegesproken Ps. 134: 3.

Het adres van den Kerkeraad is voortaan: Da. P. Ch. van der Vliet, Pastorle Sint Pancras.

Nederlandsch Hervormde Kerk.

BEROEPEN: Wissenerke, J. F. Th. van der Linde, te Burgh (Z.). — Nieuwkoop, P. de Bruijn, cand. te Maassluis. — Oud-Beijerland, J. de Bruijn, te Veendam. — St. Oedenrode, A. E. K. Pols, te Serooskerke. — Winsum, P. H. Koster, te Zalt-Bommel. — Kockengen (U.), L. G. Bolkestein, te Korigene. — Krabbendijke, F. M. Muller, te Heinkensand. — Nieuw-Beerta, J. F. Homan, te Termantien. — Brakel, J. G. Woelderink, te Otterland c.a.

AANGENOMEN: Alphen s/d Rijn (als hulppred.), J. Bus, cand. te Groningen. — Leerdam, F. Kijfrenbelt, te Ter Aa. — Mijdsrecht, J. G. Woelderink, te Otterland c.a.

BEDANKT: Hendrik-Ido Ambacht, F. Kijfrenbelt, te Ter Aa. — Sneek, D. Sijpkens, te Kroommenie. — Stolwijk, A. T. de Boer, te Lippenshuizen. — Hasselt (2e pred. plaats), C. J. Leenmans, te Utrecht. — Tholen, G. H. Beckenkamp, te Delft. — Ter Apel, K. F. Proost, cand. te Leiden. — Driesum (F.), N. v. d. Sneek, te Vlaardingen.

Gereformeerde op DE HERAUT wordt bevestigd versocht, de abonnementsgelden over het kwartaal, eindigende 30 Juni, ten bedrage van f 1.20, per postwissel over te maken, welken men gelieve te adresseren aan

De Administratie van „De Heraut“, Amsterdam.

De abonnementsprijs van De Heraut is f 1.20 per kwartaal.

Na ontvangst van den postwissel wordt den afzender daarvan bericht gezonden.

DE ADMINISTRATIE.

Amsterdam, Juni 1912.

Advertentien.

Heden werden wij verblijd met de geboorte van een Zoon

CALMAN.

J. LION CACHET Czn.

J. LION CACHET—TURKSTRA. Bethulie, O. R. C., 14 Juni 1912. Zuid-Afrika.

Heden overleed te Utrecht, in volle verkeertheit des geloofs de WelEerw. Heer

Da. J. GORIS,

Em. pred. der Geref. Kerk van Wormerveer. Dat de Heere de bedroefde weduwe en kinderen trooste is de haatlijke wensch van Kerkeraad en Gemeente.

Namens den Kerkeraad der Geref. Kerk van Wormerveer:

Da. D. VAN DER MEULEN Præsides. J. JAARMA, Scriba.

15 Juni 1912.

Voor de vele vertroosting in haar smartelijk verlies ontvangen, en voor de bewijzen van liefde en achting haar dierbaren overleden be-toond, betuigt de ondergeteekende haar vriendelijken dank.

Mevr. de Wed. Ds. G. VLUG—

HOUTZAAGERS.

Olderbroek, 19 Juni 1912.

„Elphatha“.

De Jaarvergadering van bovengenoemde Vereniging zal D. V. gehouden worden Don-dersdag 27 Juni o.k. te elf ure v.m. te Amersfoort in het gebouw der Geref. kerk aan de Langebrach. Aan afdeelingen, corporaties en correspondenten is het Agendum verzonden. Trouwe opkomst wordt dringend verzocht.

Namens het Bestuur:

J. SCHAAP Hzn., Sec.

Katwijk aan Zee, 5 Juni 1912.

L. G. WEISZ & Co.,

Commissionairs in Effecten, WESTERMARKT No. 21 AMSTERDAM.

Uitgaven van J. H. BOS te Kampen:

Verklaring van het Kort Begrip der Christelijke Religie, voor onze Catechisanten

DOOR

Ds. G. ELZENGA.

5de druk. Prijs f 1.—, geb. f 1.40.

De Gereformeerde Geloofsleer

Ten dienste voor Zelfonderricht, en voor Huis-, School-, Catechisatie- en Jongel.-Veren.-gebruik

DOOR

Ds. G. WISSE.

3de druk. Prijs f 0.60, geb. f 0.90.

f 5.— betalen

f 10.— ontvangen!

Vereniging ter bevordering van Christ. Lectuur jaarg. 1912

Heden verscheen en werd aan de leden verzonden:

DADERS DES WOORDS

Overdenkingen van den brief van den Apostel Jacobus voor onzen tijd door

J. C. SIKKEL

v. d. m. te Amsterdam.

310 Pag. Prijs f 1.75. In fraaien Scampelband f 2.25.

Door Geloof tot aanschouwen

door

J. J. Westerbeek v. Eerten.

v. d. m. te Kampen.

178 Pag. Prijs f 1.25.

In fraaien Scampelband f 1.75.

Inhoud: I. Geloof. II. Bekering. III. Bidden. IV. De dood en wat dan?

In den jaargang 1912 zullen voorts nog verschijnen:

E. van Maltahn, Het Heilige Bloed. (Een prachtig verhaal).

Het Heilige Land en zijne bewoners, uit het Duitsch vertaald onder toezicht van en met een voor-rede voorzien door Prof. M. Noordstij. (Met vele interessante illustraties).

Het Lidmaatschap dezer Ver-eninging kost slechts f 5.— en daarvoor ontvangt men voor minstens f 10.— aan boeken.

Vraag prospectus bij uw Boekhandel of bij den Uitgever

J. H. KOK te KAMPEN.

KAS E. B. P.

De Deputaten der kas voor hulpbehoevende studenten in Z.-Holland (N. ged.) deelen mede, dat volgens besluit der Part. Synode weder iemand, die de gymnasiale studie nog moet aanvangen, voor rekening der kas kan worden aangenomen, om opgeleid te worden voor den Dienst des Woords.

Zij roepen daarom jongelieden op, die daarvoor in aanmerking wenschen te komen, en herinneren aan art. 5 der instructie, hetwelk voorschrijft, dat de aspiranten moeten behooren tot een der Geref. Kerken in de provincie Z.-Holland (N. ged.), ongehuwd moeten zijn en bij voorkeur niet boven den leeftijd van 25 jaar. Voorts moet door hen bij de aanvraag ingezonden worden een attest van hun Kerke-raad omtrent belijdenis en wandel, alsmede een verklaring van twee geneesheeren, dat zij een goede gezondheid genieten.

Aanvragen worden vóór 4 Juli ingewacht bij

Da. A. VAN DIJK, Scriba der Dep. Oudewater, 17 Juni 1912.

Bijbelverklaring

VAN

M. HENRY

OPNIEUW UIT HET ENGLISCH VERTAALD EN VOORZIEN VAN EEN VOORREDE DOOR

Prof. Dr. H. BAVINCK.

Het Oude Testament, (Gen.—Job) is compleet in 50 afleveringen à 30 cent, met gratis drie Scampelbanden, of in drie prachtig gebonden deelen à f 5.30, naar keuze. Om het geld behoefte niemand het te laten, want het boek kost slechts

15 cent per week.

Wie kan dat niet betalen als hij dit werkelijk wil?

En voor dien luttelen prijs koopt u een ware schat, een goudmijn. Gij zult u nooit beklagen over het daarvoor uitgegeven geld.

Het is in onze huizen een vereerde waard.

Hoe meer men leest, hoe meer men het op prijs stelt.

Zulk een kostbaar werk, en dat als goedkoop.

De Bode.

Vraag proefaflevering en nitvoerig Prospectus bij uw Boekhandelaar of bij den Uitgever

J. H. KOK te Kampen.

KERKMEUBILERINGEN.

Gemakkelijke condities.

SCHIPPERS BROS. - DEN HAAG. Stationsplein 87.

Uitgave van J. ZOMER, Drukkerij „Vada“, Wageningen:

Supplement op de Kerkenorde der Geref. Kerken,

door

RENKEMA, RUDOLPH en DE MOOR, bevattende de wijzigingen van de Generale Synode te Zwolle.

Prijs f 0.10.

JOHs. ALBERTS,

Tabak- en Sigarenmagazijn

„BILDERDIJK“,

Bilderdijsstraat 5, - Amsterdam.

Ruime sortering van goede merken in elken prijs.

ZONDAGS GESLOTEN.

Nederlandsche Bank voor Zuid-Afrika,

gevestigd te AMSTERDAM, Keizersgracht 389.

Bijkantoor te LONDEN, 2 Graet Winchesterstreet E. C.

Hoofdgerechtschap te PRETORIA, Agentschappen te KAAPSTAD, BLOEMFONTEIN, JOHANNESBURG, POTCHEFSTROOM, WITBANK en PREMIER-MINE.

Correspondenten op alle bankplaatsen in Zuid-Afrika, alsmede op de voornaamste havenplaatsen van Oost- en West-Afrika.

Het HOOFDKANTOOR te AMSTERDAM

koopt, verkoopt en incasseert wissels en ander papier, bezorgt telegrafische uit-betalingen, verschaft reiscredietbrieven, opent schriftelijke of telegraphische credieten, geeft voorschot op verschepte goederen, belast zich met de uitvoering van Effectenorders aan de beurs te Amsterdam, Londen, Johannesburg en Kaapstad, opent rekeningen-courant. Neemt gelden in deposito onder de volgende rentevergoeding:

Met 1 dag opzegging à 3 % 's jaars. Met 3 maanden opzegging à 3 % 's jaars

„ 10 dagen „ 2 1/2 % „ „ 6 „ „ 3 1/2 % „

„ 1 maand „ 2 1/2 % „ „ 12 „ „ 4 % „

„ 2 maanden „ 2 1/2 % „ „ 12 „ „ 4 % „

„ 3 maanden „ 2 1/2 % „ „ 12 „ „ 4 % „

„ 4 maanden „ 2 1/2 % „ „ 12 „ „ 4 % „

„ 5 maanden „ 2 1/2 % „ „ 12 „ „ 4 % „

„ 6 maanden „ 2 1/2 % „ „ 12 „ „ 4 % „

„ 7 maanden „ 2 1/2 % „ „ 12 „ „ 4 % „

„ 8 maanden „ 2 1/2 % „ „ 12 „ „ 4 % „

„ 9 maanden „ 2 1/2 % „ „ 12 „ „ 4 % „

„ 10 maanden „ 2 1/2 % „ „ 12 „ „ 4 % „

„ 11 maanden „ 2 1/2 % „ „ 12 „ „ 4 % „

„ 12 maanden „ 2 1/2 % „ „ 12 „ „ 4 % „

„ 13 maanden „ 2 1/2 % „ „ 12 „ „ 4 % „

„ 14 maanden „ 2 1/2 % „ „ 12 „ „ 4 % „

„ 15 maanden „ 2 1/2 % „ „ 12 „ „ 4 % „

„ 16 maanden „ 2 1/2 % „ „ 12 „ „ 4 % „

„ 17 maanden „ 2 1/2 % „ „ 12 „ „ 4 % „

„ 18 maanden „ 2 1/2 % „ „ 12 „ „ 4 % „

„ 19 maanden „ 2 1/2 % „ „ 12 „ „ 4 % „

„ 20 maanden „ 2 1/2 % „ „ 12 „ „ 4 % „

„ 21 maanden „ 2 1/2 % „ „ 12 „ „ 4 % „

„ 22 maanden „ 2 1/2 % „ „ 12 „ „ 4 % „

„ 23 maanden „ 2 1/2 % „ „ 12 „ „ 4 % „

„ 24 maanden „ 2 1/2 % „ „ 12 „ „ 4 % „

„ 25 maanden „ 2 1/2 % „ „ 12 „ „ 4 % „

„ 26 maanden „ 2 1/2 % „ „ 12 „ „ 4 % „

„ 27 maanden „ 2 1/2 % „ „ 12 „ „ 4 % „

„ 28 maanden „ 2 1/2 % „ „ 12 „ „ 4 % „

„ 29 maanden „ 2 1/2 % „ „ 12 „ „ 4 % „

„ 30 maanden „ 2 1/2 % „ „ 12 „ „ 4 % „

„ 31 maanden „ 2 1/2 % „ „ 12 „ „ 4 % „

„ 32 maanden „ 2 1/2 % „ „ 12 „ „ 4 % „

„ 33 maanden „ 2 1/2 % „ „ 12 „ „ 4 % „

„ 34 maanden „ 2 1/2 % „ „ 12 „ „ 4 % „

„ 35 maanden „ 2 1/2 % „ „ 12 „ „ 4 % „

„ 36 maanden „ 2 1/2 % „ „ 12 „ „ 4 % „

„ 37 maanden „ 2 1/2 % „ „ 12 „ „ 4 % „

„ 38 maanden „ 2 1/2 % „ „ 12 „ „ 4 % „

„ 39 maanden „ 2 1/2 % „ „ 12 „ „ 4 % „

„ 40 maanden „ 2 1/2 % „ „ 12 „ „ 4 % „

„ 41 maanden „ 2 1/2 % „ „ 12 „ „ 4 % „

„ 42 maanden „ 2 1/2 % „ „ 12 „ „ 4 % „

„ 43 maanden „ 2 1/2 % „ „ 12 „ „ 4 % „

„ 44 maanden „ 2 1/2 % „ „ 12 „ „ 4 % „

„ 45 maanden „ 2 1/2 % „ „ 12 „ „ 4 % „

„ 46 maanden „ 2 1/2 % „ „ 12 „ „ 4 % „

„ 47 maanden „ 2 1/2 % „ „ 12 „ „ 4 % „

„ 48 maanden „ 2 1/2 % „ „ 12 „ „ 4 % „

„ 49 maanden „ 2 1/2 % „ „ 12 „ „ 4 % „

„ 50 maanden „ 2 1/2 % „ „ 12 „ „ 4 % „

„ 51 maanden „ 2 1/2 % „ „ 12 „ „ 4 % „

„ 52 maanden „ 2 1/2 % „ „ 12 „ „ 4 % „

„ 53 maanden „ 2 1/2 % „ „ 12 „ „ 4 % „

„ 54 maanden „ 2 1/2 % „ „ 12 „ „ 4 % „

„ 55 maanden „ 2 1/2 % „ „ 12 „ „ 4 % „

„ 56 maanden „ 2 1/2 % „ „ 12 „ „ 4 % „

„ 57 maanden „ 2 1/2 % „ „ 12 „ „ 4 % „

„ 58 maanden „ 2 1/2 % „ „ 12 „ „ 4 % „

„ 59 maanden „ 2 1/2 % „ „ 12 „ „ 4 % „

„ 60 maanden „ 2 1/2 % „ „ 12 „ „ 4 % „

„ 61 maanden „ 2 1/2 % „ „ 12 „ „ 4 % „

„ 62 maanden „ 2 1/2 % „ „ 12 „ „ 4 % „

„ 63 maanden „ 2 1/2 % „ „ 12 „ „ 4 % „

„ 64 maanden „ 2 1/2 % „ „ 12 „ „ 4 % „

„ 65 maanden „ 2 1/2 % „ „ 12 „ „ 4 % „

„ 66 maanden „ 2 1/2 % „ „ 12 „ „ 4 % „

„ 67 maanden „ 2 1/2 % „ „ 12 „ „ 4 % „

„ 68 maanden „ 2 1/2 % „ „ 12 „ „ 4 % „

„ 69 maanden „ 2 1/2 % „ „ 12 „ „ 4 % „

„ 70 maanden „ 2 1/2 % „ „ 12 „ „ 4 % „

„ 71 maanden „ 2 1/2 % „ „ 12 „ „ 4 % „

„ 72 maanden „ 2 1/2 % „ „ 12 „ „ 4 % „

„ 73 maanden „ 2 1/2 % „ „ 12 „ „ 4 % „

„ 74 maanden „ 2 1/2 % „ „ 12 „ „ 4 % „

„ 75 maanden „ 2 1/2 % „ „ 12 „ „ 4 % „

„ 76 maanden „ 2 1/2 % „ „ 12 „ „ 4 % „

„ 77 maanden „ 2 1/2 % „ „ 12 „ „ 4 % „

„ 78 maanden „ 2 1/2 % „ „ 12 „ „ 4 % „